

สถานการณ์โรคอุจจาระร่วงประเทศไทย ณ วันที่ 9 กันยายน 2562

กองระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค

อาการของผู้ป่วยโรคอุจจาระร่วง ได้แก่ ผู้ป่วยที่มีอาการถ่ายเหลวหรือถ่ายเป็นน้ำ หรือเป็นมูกเลือด อาจมี อาเจียนหรือมีอาการขาดน้ำร่วมด้วย สาเหตุเกิดจากการรับประทานอาหารหรือน้ำที่ปนเปื้อนเชื้อหรือสารเคมี โดยเชื้อก่อโรคอาจเป็นเชื้อแบคทีเรีย เช่น Staphylococcus aureus, E. coli เป็นต้น และเชื้อไวรัส Rotavirus Norovirus เป็นต้น

ข้อมูลจากกองระบาดวิทยา โดยการรายงานโรคจากระบบเฝ้าระวัง 506 ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม ถึง 9 กันยายน 2562 พบว่า ประเทศไทยมีผู้ป่วยอุจจาระร่วง ทั้งสิ้น 716,513 ราย เสียชีวิต 3 ราย คิดเป็นอัตราป่วย 1,095.21 ต่อแสนประชากร กลุ่มอายุที่พบมากที่สุด คือ มากกว่า 65 ปี (ร้อยละ 13.75) กลุ่มอายุ 15 – 24 ปี (ร้อยละ 11.97) และกลุ่มอายุ 25 – 34 ปี (ร้อยละ 11.34) ตามลำดับ ในจำนวนนี้พบผู้ป่วยที่มีสัญชาติไทยร้อยละ 97.9 ทั้งนี้ ไม่ทราบกลุ่มอาชีพในปกครองผู้ป่วย ร้อยละ 33.3 ประกอบอาชีพรับจ้าง ร้อยละ 21.7 และนักเรียน ร้อยละ 18.7

สถานการณ์รายจังหวัดที่มีอัตราป่วยต่อแสนประชากรสูงสุด 5 อันดับแรก ได้แก่ ปราจีนบุรี (2,195.30 ต่อแสนประชากร) จันทบุรี (1,970.58 ต่อแสนประชากร) มหาสารคาม (1,871.61) สมุทรสงคราม (1,814.88 ต่อแสนประชากร) และภูเก็ต (1,813.4 ต่อแสนประชากร) ซึ่งภูมิภาคที่มีอัตราเจ็บป่วยสูงสุด ได้แก่ ภาคเหนือ (1,238.99 ต่อแสนประชากร) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (1,145.83 ต่อแสนประชากร) ภาคกลาง (1,040.77 ต่อแสนประชากร) และภาคใต้ (921.03 ต่อแสนประชากร)

ข้อมูลจากการเฝ้าระวังเชื้อไวรัสก่อโรคอุจจาระร่วงทางห้องปฏิบัติการ ใน 40 โรงพยาบาลเครือข่าย โดยการเฝ้าระวังในผู้ป่วยอุจจาระไม่จำกัดอายุ เพื่อตรวจหาเชื้อไวรัสก่อโรคอุจจาระร่วงที่พบบ่อย ได้แก่ Rotavirus Norovirus Astrovirus Adenovirus และ Sapovirus ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม - 31 สิงหาคม 2562 พบว่า มีจำนวนตัวอย่างผู้ป่วยอุจจาระร่วงส่งตรวจ ทั้งสิ้น 732 ราย จาก 11 โรงพยาบาล ตรวจพบสารพันธุกรรมเชื้อไวรัสก่อโรคทั้งหมด 328 ราย (ร้อยละ 44.8) โดยพบเชื้อ Rotavirus มากที่สุด ร้อยละ 48.8 รองลงมาคือเชื้อ Norovirus G II ร้อยละ 21.3 เชื้อ Rotavirus และ Norovirus G II ร้อยละ 7 ตามลำดับ ผู้ป่วยส่วนใหญ่เป็นเพศชาย 197 ราย และเพศหญิง 131 ราย อัตราส่วนเพศชายต่อเพศหญิง 1.5:1 สำหรับกลุ่มอายุที่พบผู้ป่วยสูงสุด ได้แก่ 0-4 ปี (ร้อยละ 74.7) 5-9 ปี (ร้อยละ 10.1) 10-14 ปี (ร้อยละ 3) และอายุ 15 ปีขึ้นไป (ร้อยละ 12.19) ตามลำดับ จากการตรวจสารพันธุกรรมไวรัสก่อโรคพบรูปแบบพันธุกรรม Rotavirus ที่พบ คือ G8P[8] ร้อยละ 45.5 G3P[8] ร้อยละ 35.8 และ G9P[8] ร้อยละ 10.4 ตามลำดับ